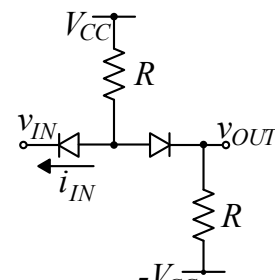

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaže. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratić na naslovnoj strani upisati X. Integralni ispit: zadaci 1-8, 180 minuta. Samo popravni kolokvijum ili samo završni ispit: 120 minuta. Popravni kolokvijum i završni ispit: prvih 120 minuta kolokvijum, drugih 60 minuta završni ispit (završni ispit raditi u posebnoj vežbanki). Za prolaz na integralnom ispitu je potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 10 poena. Za prolaz na kolokvijumu potrebno je više od 20 poena uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 4 poena. Završni ispit se smatra položenim ako student ima ukupno sa položenim kolokvijumom 51 i više poena i ako na pitanjima na završnom ispitu ima više od 6 poena.

- 1.* (6 poena) a) (2 p) Nacrtati električnu šemu dvostranog usmerača sa Grecovim spojem.
b) (2 p) Ako je napon na ulazu usmerača iz tačke (a) $v_s(t) = V_s \sin(\omega t)$ nacrtati talasni oblik napona na izlazu usmerača. Pretpostaviti da dioda ima konstantan napon provođenja V_D .
c) (2 p) Ako je napon proboja diode BV_D odrediti maksimalnu dozvoljenu vrednost napona V_s .

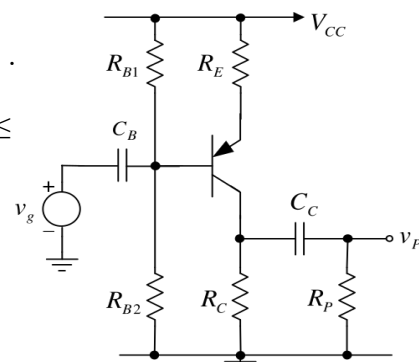
Slika 3.

- 2.* (6 poena) a) (2 p) Nacrtati poprečni presek i oblik kanala NMOS tranzistora sa indukovanim kanalom,
pod uslovom da je $V_{GS} > V_t$ i $V_{DS} < V_{GS} - V_t$.
b) (2 p) Grafički predstaviti izlaznu strujno-naponsku karakteristiku NMOS tranzistora
c) (2 p) Nacrtati model NMOS tranzistora za male signale i izvesti izraze za parametre tog modela.

3. 3. (14 poena) Za diodno kolo sa slike 3 poznato je: $R = 5\text{ k}\Omega$, $V_{CC} = 5\text{ V}$, $V_D = 0.7\text{ V}$. Odrediti i grafički predstaviti zavisnost $v_{OUT} = f(v_{IN})$ i $i_{IN} = f(v_{IN})$ ako važi $-5\text{ V} \leq v_{IN} \leq 5\text{ V}$.

4. (14 poena) Na slici 4 prikazan je jednostepeni pojačavač sa bipolarnim tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim emitorom. Poznato je: $V_{CC} = 5\text{ V}$, $R_{B1} = 1\text{ k}\Omega$, $R_E = 150\text{ }\Omega$, $R_{B2} = 4\text{ k}\Omega$, $R_C = 1\text{ k}\Omega$, $R_P = 1\text{ k}\Omega$, $\beta \rightarrow \infty$, $V_{BE} = 0.7\text{ V}$.

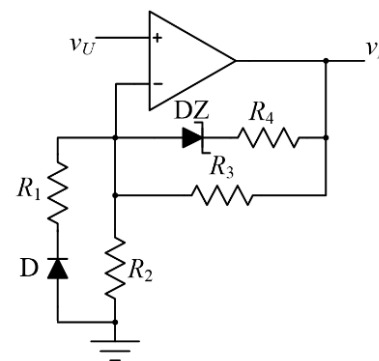
- a) (4 p) Izračunati struju kolektora I_C u odsustvu naizmeničnog pobudnog signala.
b) (8 p) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača za male signale i izvesti izraz za naponsko pojačanje ovog pojačavača.
c) (2 p) Izračunati vrednost naponskog pojačanja pojačavača.

Slika 4.

- 5.* (10 poena) a) (5p) Nacrtati električnu šemu diferencijalnog pojačavača sa NPN tranzistorima i nesimetričnim izlazom koji se napaja iz izvora napajanja oba polariteta $\pm V_{CC}$. Na šemi označiti ulazne i izlazne napone.
b) (5p) Koristeći oznake za signale sa slike iz tačke (a) ovog zadatka napisati izraze za diferencijalno pojačanje, pojačanje signala srednje vrednosti i faktor potiskivanja signala srednje vrednosti.

- 6.* (10 poena) a) (4 p) Nacrtati pojačavač snage u klasi A realizovan korišćenjem dva NPN bipolarna tranzistora i dva izvora za napajanje.
b) (3 p) Skicirati funkciju prenosa pojačavača i označiti karakteristične vrednosti napona. Ne zanemarivati V_{BE} i V_{CES} .
c) (3 p) Ukoliko je struja tranzistora koji predstavlja strujni izvor I_0 i ukoliko se zanemare naponi V_{BE} i V_{CES} , odrediti optimalnu vrednost potrošača tako da pojačavač ima maksimalnu efikasnost pri maksimalnom neizobličenom naponu na izlazu.

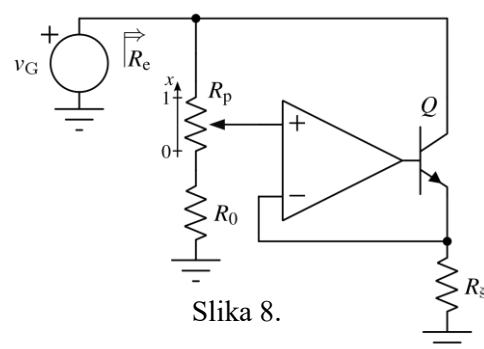

Slika 7.

7. (20 poena) Za kolo sa slike 7 odrediti i grafički predstaviti zavisnost izlaznog od ulaznog napona $v_I = f(v_U)$. Smatrati da su operacioni pojačavač i diode idealni i da je $V_D = 0\text{ V}$ i $V_Z = 4\text{ V}$. Poznato je: $R_1 = 1\text{ k}\Omega$, $R_2 = 1\text{ k}\Omega$, $R_3 = 2\text{ k}\Omega$, $R_4 = 2\text{ k}\Omega$.

8. (20 poena) Kolo prikazano na slici 8 koristi se kao podesivi otpornik povećane maksimalne snage. Koristi se idealan operacioni pojačavač a parametri tranzistora su su $V_{BE} = 0.6\text{ V}$, $\beta \rightarrow \infty$, $V_{CES} = 0$, i $V_A \rightarrow \infty$, a maksimalna dozvoljena snaga mu je $P_{Q,\text{max}} = 10\text{ W}$. Otpornost potencijometra je $R_p = 90\text{ k}\Omega$, a položaj njegovog klizača može da se menja u opsegu $0 \leq x \leq 1$, dok je $R_0 = 10\text{ k}\Omega$. Korišćeni šant je otpornosti $R_s = 100\text{ m}\Omega$, i maksimalne dozvoljene snage $P_{s,\text{max}} = 40\text{ W}$.

- a) (6 p) Odrediti zavisnost struje kolektora tranzistora Q od napona pobudnog generatora $i_C = i_C(v_G)$, kada je $v_G > 0$, i skicirati grafikon te zavisnosti za tri različite vrednosti parametra x na istoj slici.
b) (3 p) Odrediti izraz za otpornost R_e koju „vidi“ generator v_G . Koliko iznose minimalna odnosno maksimalna moguća vrednost R_e .
c) (5 p) Izračunati maksimalni ulazni napon $v_G = V_{G,\text{max}}$ tako da ni šant ni tranzistor ne prekorače maksimalnu snagu, bez obzira na položaj klizača x.

Slika 8.